

Till Kommunfullmäktige i Västerviks kommun

Redogörelse 2020 från Västerviks kommuns Revisorer

Innehållsförteckning

1. Vårt uppdrag	2
1.1 Granskningens inriktning och omfattning	3
2 . Sammanfattning av årets granskning	4
2.1 Grundläggande granskning	4
2.2 Fördjupade granskningar	5
Granskning av styrning och ledning i Västervik Miljö & Energi AB och Västerviks Kraft Elnät AB.....	5
Granskning av projektverksamheten	6
Granskning av hantering av fordon.....	8
Granskning av barnkonventionens efterlevnad	10
Granskning av styrning och ledning inom socialtjänstens individ- och familjeomsorg, med fokus på externa placeringar.....	12
Granskning av det förebyggande arbetet inom elevhälsan	13
Uppföljande granskning av IT- och informationssäkerhet	15
Uppföljande granskning	16
Granskning av hjälpmedelsnämnden	17
2.3 Granskning av delårsrapport och årsredovisning	19
Översiktlig granskning av delårsbokslut per 2020-08-31	19
Granskning av årsredovisning	20

1. Vårt uppdrag

Under verksamhetsåret 2020 har Västerviks kommuns revisorer granskat den verksamhet som bedrivs inom kommunstyrelsens och övriga kommunala nämnders ansvarsområden. Vi har även granskat de kommunala bolagen utifrån vårt uppdrag som lekmannarevisorer.

Följande revisorer har deltagit i 2020 års arbete:

Britt-Louise Åberg Källmark

Lennart Petersson

Anders Helderud

Ivar Svensson

Sven Öberg

Britt-Louise Åberg Källmark har inte deltagit i granskning av Miljö- och byggnadsnämnden på grund av anmält jäv.

Revisorerna har under året haft 23 sammanträden.-På grund av Corona-pandemin har merparten av revisorernas möten under 2020 genomförts digitalt via StarLeaf. Möten med KF:s presidium har skett vid 3 tillfällen under året. Det har alltid funnits minst en revisor närvarande på alla KF-möten under året. Dialogmöten har skett med alla styrelser och nämnder. Revisionen har varit representerad vid KS utvecklingsdagar, ordförandekonferenser samt träffar för gruppledare.

EY (Ernst & Young AB) har biträtt oss i granskningen under 2020. PwC har biträtt i den uppföljande granskning av IT- och informationssäkerhet och granskning av Hjälpmedelsnämnden.

Kommunrevisionen har under året genomfört en upphandling av sakkunnigt biträde till kommunens revisorer för granskning av styrelse, nämnder, stiftelser och beredningar samt sakkunniga till lekmannarevisorerna för granskning av kommunens bolag. Avtal har tecknats med EY för denna upphandling.

Västerviks kommuns lekmannarevisorer har även genomfört en upphandling avseende lagstadgad revision i kommunens bolag. Uppdraget avser även samverkan med bolagens lekmannarevisorer och kommunens revisorer. Avtal har tecknats med Deloitte för denna upphandling.

Revisorernas budget för 2020 uppgick till 1617 tkr. Verksamheten har bedrivits inom den ekonomiska ramen.

1.1 Granskningens inriktning och omfattning

Revisorernas årliga planering utgår från en risk- och väsentlighetsanalys och vi genomför vårt uppdrag i enlighet med kommunallagen och "God revisionsledning i kommunal verksamhet". Revisorerna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Revisorernas granskning är årlig och avser den verksamhet som sker under ett räkenskapsår. Granskningen är avslutad när årsredovisningen är granskad, vilket innebär att granskningen tidsmässigt sträcker sig in på kommande räkenskapsår. Den årliga granskningen består enligt God revisionsledning i kommunal verksamhet av tre delar:

- Grundläggande granskning
- Fördjupad granskning
- Granskning av delårsrapport och årsredovisning

Den grundläggande granskningen (granskning av måluppfyllelse och granskning av styrning och intern kontroll) har utförts bl.a. genom att revisorerna bevakat styrelsens, nämndernas och bolagens protokoll och beslutsunderlag löpande under året.

Kommunrevisionen/lekmannarevisorerna har inom ramen för den grundläggande granskningen även genomfört s.k. dialogmöten med presidierna i kommunstyrelsen, samtliga nämnder och bolag.

Kommunrevisionen/lekmannarevisorerna har under året genomfört fördjupade granskningar vilka sammanfattas nedan. Granskning har skett av delårsrapport per den 31 augusti 2020 och av årsbokslut och årsredovisning per den 31 december 2020.

2. Sammanfattning av årets granskning

2.1 Grundläggande granskning

Den grundläggande granskningen är inriktad på att översiktligt bedöma måloppfyllelsen samt om det finns en tillräcklig styrning och intern kontroll. Kommunrevisionen och lekmanrevisorerna ska bedöma den struktur som styrelse, nämnd och kommunala företag har för detta och hur den är integrerad i organisation, system och det löpande arbetet.

Kommunrevisionen/lekmanrevisorerna har träffat representanter från kommunstyrelsen, nämnderna och bolagsstyrelserna i digitala dialogmöten under hösten. Följande områden har bl.a. behandlats:

- ▶ Tolkning av mål och uppdrag från fullmäktige, hur dessa brutits ned och hur de fungerar som styrsignaler i verksamheten.
- ▶ Hur uppföljning och rapportering av verksamhetens resultat samt hur beslut om åtgärder vid avvikelser hanteras.
- ▶ Hur ekonomisk uppföljning och rapportering sker.
- ▶ Hur verksamheterna arbetar med riskanalys.
- ▶ Hur arbetet med intern kontroll fungerar.

Vår bedömning är att kommunstyrelsen, nämnderna och bolagsstyrelserna i allt väsentligt:

- ▶ har en tillräcklig ekonomisk uppföljning och rapportering, det vill säga i enlighet med kraven i kommunens styrmodell.

Vi ser att det finns nämnder och bolagsstyrelser som kan utveckla sitt arbete gällande att:

- ▶ säkerställa att verksamheten styrs utifrån de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt.
- ▶ tydliggöra vilka åtgärder som planeras att vidtas då fastställda mål inte förväntas uppnås alt. delvis förväntas uppnås.

2.2 Fördjupade granskningar

Granskning av styrning och ledning i Västervik Miljö & Energi AB och Västerviks Kraft Elnät AB

Syftet med granskningen har varit att bedöma om Västervik Miljö & Energi AB och Västerviks Kraft Elnät AB har säkerställt en ändamålsenlig verksamhetsstyrning, det vill säga i enlighet med lagar, regler och fullmäktiges beslut. Granskningen besvarar tre revisionsfrågor. I nedanstående tabell framgår huruvida revisionsfrågorna bedöms vara helt, delvis eller ej uppfyllda.

Helt uppfyllt	
Delvis uppfyllt	
Ej uppfyllt	

Revisionsfråga	Bedömning
Har bolagsstyrelser fastställt mål och uppdrag för sin verksamhet?	
Genomförs analyser och prognoser av bolagens verksamhet?	
Finns det en tydlig ansvarsfördelning avseende arbetet med intern kontroll?	

Vår sammanfattande bedömning är att Västervik Miljö & Energi AB och Västerviks Kraft Elnät AB till stora delar har en ändamålsenlig styrning och ledning av verksamheten. Bolagen genomför prognoser och analyser över kommande behov och återsrapportering sker löpande vid styrelsemötena genom VD.

De mål som finns i ägardirektiven finns nedbrutna i bolagsspecifika mål och vidare till affärsområdesmål. Bedömningen är att det finns en tydlig koppling mellan ägardirektiven och bolagens mål. Kopplingen mellan de prioriterade områdena som finns i kommunens budget och bolagens mål är inte lika tydlig. I kommunens budget anges att de åtta områdena i visionen ska vara styrande för samtliga nämnder och bolag. Granskningen visar att det finns ett behov av att det i ägardirektiven tydliggörs vilka av kommunens prioriterade områden och mål som är relevanta för bolagen. Enligt gällande reglemente för intern kontroll för Västerviks kommunkoncern fastställs att nämnder/styrelser senast under november månad ska anta en intern kontrollplan för kommande år.

Med utgångspunkt i granskningens iakttagelser rekommenderas Västervik Miljö & Energi AB samt Västerviks Kraft Elnät AB att:

- ▶ Tydliggöra kopplingen mellan de prioriterade områden (som är relevanta för bolagens verksamhet) som fastställts i kommunens budget och bolagens mål.
- ▶ Säkerställa att reglementet och tillämpningsanvisningarna för intern kontroll efterlevs fullt ut.

Granskning av projektverksamheten

Granskningens övergripande syfte har varit att bedöma om Västerviks kommunkoncern har en ändamålsenlig hantering av sin projektverksamhet enligt fastställd projektmodell. Granskningen besvarar fem revisionsfrågor. I nedanstående tabell framgår huruvida revisionsfrågorna bedöms vara uppfyllt, delvis uppfyllt eller ej uppfyllt.

Helt uppfyllt	
Delvis uppfyllt	
Ej uppfyllt	

Revisionsfrågor	Bedömning
Sker projektarbete i enlighet med fastställd projekthandbok?	
Är projekthandbokens arbetssätt/projektmodell förankrad i verksamheten?	
Finns det en kommunövergripande sammanställning över pågående och avslutade projekt?	
Sker en tillräcklig återrapportering av pågående och genomförda projekt till berörd nämnd/styrelse?	
Har rekommendationer vidtagits i enlighet med det svar (daterat 2013-05-28) som lämnades avseende granskningen som genomfördes 2013.	

Den sammanfattande bedömningen är att Västerviks kommunkoncern inte fullt ut har en ändamålsenlig hantering av sin projektverksamhet enligt fastställd projektmodell.

Efter granskningen 2013 tog kommunfullmäktige beslut om att kommunen skulle arbeta fram en gemensam projektmodell. Projekthandboken arbetades fram i samråd med koncernledningsgruppen (där både förvaltningar och bolag finns representerade) och den projekthandbok som fastställdes av koncernledningsgruppen i september 2015 innehåller en gemensam projektmodell för kommunen. Ambitionen och syftet med projekthandboken uppges vara att den ska fungera mer som en vägledning än som ett absolut styrande dokument. Den ska användas som vägledning när inte andra projektmodeller tillämpas.

Vår bedömning är att projekthandbokens arbetssätt/projektmodell ger goda förutsättningar för kommunens verksamheter att uppnå ett ändamålsenligt och effektivt projektarbete. Då det är några år sedan projekthandboken fastställdes är det vår bedömning att det finns ett behov av en översyn av dels, hur förankrad projektmodellen är i kommunens olika verksamheter och dels om det finns ett utbildningsbehov. Vår bedömning är också att det bör göras en utvärdering/uppföljning kring hur projektmodellen fungerar i praktiken eller om det finns ett behov av att uppdatera delar i projekthandboken för att säkerställa att syftet med projektmodellen uppnås.

I kommunfullmäktiges budget 2020 framgår att förvaltningarnas alla projekt ska vara grundade i och genomföras i enlighet med beslutad projektmodell. Granskningen (intervjuer och stickprovsgranskning) visar att projekten inom kommunen inte fullt ut hanteras enligt projekthandbokens projektmodell. Orsaker till att projektmodellen inte används i alla delar uppges från flera håll vara att modellen upplevs vara mer tillämpbar på större projekt och att modellen inte är tillämpbar på det enskilda projektet och då används bara vissa delar av modellen. Resultatet av stickprovsgranskningen för de två slutförda projekten visar på att alla delar i projekthandboken inte tillämpas. Exempelvis saknas slutrapport och nyttoutvärdering och till viss del även fullständig förstudie och projektplan.

Bedömningen är att återrapportering till nämnder och kommunstyrelsen av pågående och avslutade projekt inte fullt ut är tillräcklig. Granskningen visar även att det finns ett behov/önskemål om ett kommunövergripande systemstöd för projektarbete. I dag används exempelvis Excel, vilket inte upplevs som optimalt. Ett systemstöd skulle möjliggöra en mer kvalitativ och effektiv projektuppföljning.

Mot bakgrund av granskningens iakttagelser rekommenderas kommunstyrelsen att:

- ▶ Säkerställa att det arbete som sker i projektform, och som inte tillämpar andra projektmodeller, i högre utsträckning sker enligt den fastställda projekthandboken/projektmodellen.
- ▶ Införa riktade kompetensinsatser/utbildningar i projekthandbokens olika delar.
- ▶ Införa ett systemstöd för projektarbete. Ett systemstöd möjliggör en bättre översikt av aktuella/pågående projekt (projektförteckning) och en mer samlad projektdokumentation.
- ▶ Utvärdera projekthandboken (arbetsätt och projektmodell) med viss frekvens för att säkerställa att den är aktuell och fungerar på fastställt sätt.
- ▶ Överväg om riktlinjer för hur projektredovisning ska ske behöver tas fram. I granskningen från 2013 rekommenderades att ekonomihandboken bör innehålla riktlinjer för hur projektredovisning ska ske.
- ▶ Säkerställa att uppföljning/återrapportering av pågående och genomförda projekt sker till ansvarig nämnd/kommunstyrelsen och att detta dokumenteras.

Samtliga nämnder rekommenderas att:

- ▶ Säkerställ att det arbete som sker i projektform, och som inte tillämpar andra projektmodeller, i högre utsträckning sker enligt den fastställda projekthandboken.
- ▶ Säkerställ att samtliga berörda medarbetare har god kännedom om och tillräcklig kunskap om kommunens projekthandbok/projektmodell.

Vidare rekommenderas bolagsstyrelserna att:

- ▶ Överväg om nyttoutvärdering/uppföljningar behöver utvecklas ytterligare inom ramen för bolagens projektmodeller.

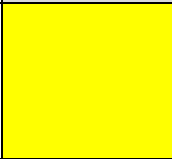

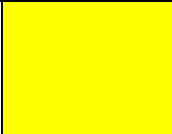

Granskning av hantering av fordon

Granskningens övergripande syfte är bedöma om kommunstyrelsens hantering och nyttjande av fordon är ändamålsenlig. Granskningen besvarar sju revisionsfrågor. I nedanstående tabell framgår huruvida revisionsfrågorna bedöms vara uppfyllt, delvis uppfyllt, ej uppfyllt eller ej tillämpningsbart.

Helt uppfyllt	
Delvis uppfyllt	
Ej uppfyllt	

Revisionsfråga	Bedömning
▶ Finns det inom kommunen en beslutad fordonspolicy eller andra riktlinjer för hantering och användningen av fordon? (inkluderar reparation och underhåll samt beredskap vid eventuella krissituationer)	
▶ Finns särskilt utsedd ansvarig för kommunens fordon?	
▶ Finns det körjournaler upprättade för kommunens fordon?	
▶ Finns övermil i förhållande till eventuella leasingavtal?	
▶ Hur anskaffas drivmedel till kommunens fordon? <ul style="list-style-type: none"> ○ Hur säkerställs att drivmedel inte används till andra fordon än kommunens fordon? ○ Finns upphandling av bilar och drivmedel?	
▶ Hur avvecklas kommunens fordon?	
▶ Genomförs tillräckliga kontroller för att säkerställa att kommunens personbilar samt drivmedelsanskaffningsresurser används i enlighet med beslutade riktlinjer?	

Den sammanfattande bedömningen är att kommunstyrelsen inte fullt ut har en ändamålsenlig hantering och nyttjande av fordon. Vår bedömning är att kommunens centrala fordonsadministration och de rutiner som fordonsenheten tagit fram tillsammans med de bolagsspecifika styrdokument som finns ger goda förutsättningar för en ändamålsenlig hantering och nyttjande av kommunens fordon. Det är dock en brist att kommunstyrelsens beslut om en central fordonsadministration för samtliga förvaltningar och bolag inte följs fullt ut.

Det är positivt att fordonsenheten genomför kontroller gällande bl.a. funktionen av elektroniska körjournaler, och stickprovskontroller av drivmedelsfakturor. Vår bedömning är dock att den interna kontrollen kan utvecklas genom systematiska och dokumenterade kontroller avseende bl.a. följsamhet till kommunens beslut och riktlinjer för fordonshantering och drivmedelsförbrukning i förhållande till körda mil.

Utifrån granskningsresultatet ger vi kommunstyrelsen följande rekommendationer:

- ▶ Säkerställ följsamhet till kommunstyrelsens beslut gällande en central fordonsadministration för samtliga förvaltningar och bolag.

- ▶ Säkerställ att genomförda kontroller dokumenteras så att det i efterhand går att verifiera vad kontrollen innefattar, när den är utförd, vem som har utfört kontrollen och resultatet av kontrollen.
- ▶ Systematiska och dokumenterade kontroller avseende nyttjande av kommunens fordon samt drivmedelsanskaffning/förbrukning bör ske i större utsträckning.

Granskning av barnkonventionens efterlevnad

Syftet med granskningen har varit att belysa och bedöma i vilken utsträckning kommunstyrelsen och granskade nämnder arbetar för att leva upp till de krav som anges i barnkonventionen, med utgångspunkt i de fyra grundprinciperna. Granskningen besvarar fem revisionsfrågor. I nedanstående tabell framgår huruvida revisionsfrågorna bedöms vara helt, delvis eller ej uppfyllda.

Helt uppfyllt	
Delvis uppfyllt	
Ej uppfyllt	

Revisionsfråga	Bedömning
Beaktas och inkorporeras barnkonventionens grundprinciper vid framtagandet av kommunala mål och styrdokument?	
Finns det beslut och målsättningar kring att stärka barn och ungas rätt till inflytande och delaktighet?	
Finns det kännedom om barnkonventionen bland politik och tjänstemän? I vilken utsträckning har utbildning ägt rum?	
Finns det ett systematiskt arbetssätt för bedömningar och prövningar av barnets bästa?	
Sker uppföljning av arbetet med barnkonventionen och hur väl grundprinciperna inkorporerats i arbetssätt och beslut?	

Vår sammanfattande bedömning är kommunstyrelsen inte fullt ut lever upp till de krav som anges i barnkonventionen, med utgångspunkt i de fyra grundprinciperna. Bedömningen grundas på att det saknas en tydlig styrning, uppföljning och ett systematiskt arbetssätt kring barnkonventionen. Därtill saknas tillräckliga kunskaper om barnkonventionen inom kommunstyrelsen.

Vi bedömer att socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden till stor del lever upp till de krav som anges i barnkonventionen, med utgångspunkt i de fyra grundprinciperna. Vår bedömning grundar vi på att det finns framtagna riktlinjer som svarar mot barnkonventionens principer. Vi ser dock ett antal utvecklingsområden. Avseende socialnämnden ser vi att det inte genomförs uppföljning. Vi bedömer också att det saknas ett samlat grepp utifrån de många rutiner, riktlinjer och verktyg som finns, då det saknas ett systematiskt arbetssätt kring barnkonventionen. Därtill bedömer vi att det saknas tillräckliga kunskaper om barnkonventionen. Avseende barn- och utbildningsnämnden ser vi att befintliga rutiner, processer, handlingsplaner och verktyg med fördel kan förtydligas utifrån barnkonventionens grundprinciper.

Med utgångspunkt i granskningens iakttagelser rekommenderas kommunstyrelsen att:

- ▶ På kommunövergripande nivå klargöra vad barnkonventionen och dess principer betyder och vad arbetet utifrån barnkonventionen ska innefatta för Västerviks kommun.

- ▶ Tydliggöra arbetssätt och rutiner utifrån en uttryckt koppling till barnkonventionen och barnkonventionens principer för att medvetandegöra och förtydliga det arbete som bedrivs.
- ▶ Tydliggöra för och stödja verksamheterna i hur barnkonventionen ska tillämpas och vad tillämpningen ska innebära i praktiken.
- ▶ Systematiskt följa upp hur samtliga verksamheter tillämpar barnkonventionens principer samt vilka effekter det ger i verksamheten och för barn och unga i praktiken.
- ▶ Säkerställa genomförandet av identifierade åtgärder för att öka kapaciteten kring barnkonventionen.
- ▶ Säkerställa att förtroendevalda och tjänstepersoner får tillräckligt med utbildning och att det erbjuds återkommande utbildningar om barnkonventionen och dess tillämpning.

Socialnämnden rekommenderas att:

- ▶ Säkerställa att förtroendevalda och tjänstepersoner får tillräcklig med utbildning och att det erbjuds återkommande utbildningar om barnkonventionen och dess tillämpning.
- ▶ Komma överens om ett gemensamt arbetssätt kring de många rutiner, riktlinjer och verktyg för att skapa ett systematiskt arbetssätt kring barnkonventionens principer.
- ▶ Säkerställa att utgångspunkt tas i barnkonventionen i samtliga beslut som rör barn med utgångspunkt i bland annat barnchecklistan och i mallen för tjänsteskrivelse.

Barn- och utbildningsnämnden rekommenderas att:

- ▶ Säkerställa att förtroendevalda och tjänstepersoner får tillräckligt med utbildning och att det erbjuds återkommande utbildningar om barnkonventionen och dess tillämpning.
- ▶ Se över om styrdokument och rutiner kan förtydligas utifrån barnkonventionens principer.

Granskning av styrning och ledning inom socialtjänstens individ- och familjeomsorg, med fokus på externa placeringar

Granskningen syftar till att bedöma om socialnämnden säkerställer en ändamålsenlig ledning och styrning inom socialtjänstens individ- och familjeomsorg. Granskningen besvarar fyra revisionsfrågor. I nedanstående tabell framgår huruvida revisionsfrågorna bedöms vara helt, delvis eller ej uppfyllda.

Helt uppfyllt	
Delvis uppfyllt	
Ej uppfyllt	

Revisionsfråga	Bedömning
Finns det ett ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete som omfattar de områden som anges i lag, föreskrifter och allmänna råd?	
Är centrala arbetsprocesser och rutiner identifierade, dokumenterade och fastställda?	
Bedriver nämnden ett fortlöpande systematiskt förbättringsarbete?	
Sker det en tillräcklig uppföljning och utvärdering av insatsers resultat?	

Den sammanfattande bedömningen är att socialnämnden till stora delar säkerställer en ändamålsenlig ledning och styrning inom socialtjänstens individ- och familjeomsorg. Bedömningen görs mot bakgrund av att nämnden har mål och riktlinjer för verksamheten samt ett upprättat kvalitetsledningssystem som innehåller de områden som omfattas av Socialstyrelsens föreskrifter. Vi ser positivt på arbetet med att formalisera rutiner och ambitionerna om att knyta dessa till kartlagda processer. Däremot bedömer vi att nämndens uppföljning och kontroll avseende individ- och familjeomsorgens verksamhet kan förbättras.

Med utgångspunkt i granskningens iakttagelser rekommenderas socialnämnden att:

- ▶ Säkerställa att en samlad analys utifrån aktiviteter som ingår i det systematiska förbättringsarbetet ligger till grund för förbättrande åtgärder i verksamheten.
- ▶ Tillse att tydliga vårdplaner, uppdrag till utförare och genomförandeplaner upprättas och följs upp kontinuerligt.
- ▶ Utveckla uppföljningen av insatsers resultat till att även omfatta resultat på gruppnivå.

Granskning av det förebyggande arbetet inom elevhälsan

Syftet med granskningen är att bedöma huruvida elevhälsan i Västerviks kommun bedrivs på ett ändamålsenligt sätt. Nedanstående fem revisionsfrågor besvaras i granskningen och i nedanstående tabell framgår huruvida revisionsfrågorna bedöms vara helt, delvis eller ej uppfyllda.

Helt uppfyllt	
Delvis uppfyllt	
Ej uppfyllt	

Revisionsfråga	Bedömning
Är elevhälsans organisation ändamålsenlig utifrån dess uppdrag och de behov som finns (resurser, kompetens och tillgänglighet)?	
Arbetar elevhälsan förebyggande och hälsofrämjande? Inkluderas insatser specifikt gällande problematiken med hemmasittare?	
Finns det ett ändamålsenligt system för kvalitetsarbete, och hur förhåller det sig till skolans kvalitetsarbete?	
Finns det ändamålsenliga former för uppföljning och återsrapportering av elevhälsans verksamhet?	
Finns det ändamålsenliga former för samverkan såväl internt som externt?	

Vår sammanfattande bedömning är att elevhälsan i Västerviks kommun bedrivs på ett delvis ändamålsenligt sätt vad gäller det förebyggande och hälsofrämjande arbetet. Det har genomförts flera utbildningsinsatser både vad gäller tillgänglig lärmiljö och mötesformer. Vid intervjuer framkommer även många goda exempel på hur elevhälsan har valt att arbeta förebyggande. Däremot bedömer vi att nuvarande arbetssätt riskerar leda till en stor variation i skolornas arbete.

Nämnden har inte tydliggjort hur centrala satsningarna ska införas eller vilket resultat som förväntas uppnås. Respektive skola ges stort utrymme att forma sin egen verksamhet, vilket är reglerat i skollagen och även uttrycks vara viktigt. Det är av vikt att det finns en tydlig vägledning och styrning av skolornas förebyggande arbete för att skapa en likvärdig elevhälsa, något som även efterfrågas vid flera intervjuer. Nuvarande arbetssätt skapar ett stort tolkningsutrymme och säkerställer inte att de satsningar som initieras centralt implementeras och nyttjas fullt ut.

Kopplat till risken för ett icke likvärdigt arbete ser vi även att variationen i arbetssätten omfattar elevhälsans systematiska kvalitetsarbete. Det finns inga centrala riktlinjer för hur det systematiska kvalitetsarbetet ska bedrivs inom elevhälsan. Indikationen om variationen bekräftas av att det skiljer sig åt i vilken omfattning skolorna redovisar utvärderingen av elevhälsans arbete i kvalitetsberättelserna.

Däremot ser vi att nämnden har tydliggjort arbetssättet vid frånvaro genom närvaroplanen.

Med utgångspunkt i granskningens iakttagelser rekommenderas barn- och utbildningsnämnden att:

- ▶ Stärka styrningen i hur centrala satsningar ska implementeras på skolorna för att säkerställa att satsningarnas utnyttjas fullt ut och därmed stärker det förebyggande arbetet.
- ▶ Skapa former för att systematiskt tillvarata och förmedla elevhälsans professioners iakttagelser, både lokalt på respektive skola men även på en aggregerad nivå. Till exempel systematisera användningen av skolsköterskornas elevhälsosamtal.

Uppföljande granskning av IT- och informationssäkerhet

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna genomfört flera granskningar av IT- och informationssäkerheten i Västerviks kommun de senaste åren. Under perioden februari-april 2020 har PwC genomfört en uppföljande granskning av tidigare rekommendationer.

Granskningens/uppföljningens övergripande revisionsfrågor är följande:

1. Är kommunens nuvarande IT-säkerhet tillräcklig för att minimera risker för obehörigt intrång av interna aktörer?
2. Är kommunens konto- och behörighetshantering implementerad enligt etablerad praxis?
3. Bedriver kommunen ett systematiskt informationssäkerhetsarbete för att säkra konfidentialitet, riktighet och tillgänglighet för sin information?

PwC:s övergripande bedömning avseende de tre revisionsfrågorna ovan är *Ej uppfylld*.

Västerviks kommun rekommenderas att:

- Säkerställa att IT- och informationssäkerhet ligger högt på kommunledningens agenda så att IT-säkerheten genomsyrar hela verksamheten.
- Bedriva ett strukturerat och fokuserat IT- och informationssäkerhetsarbete för att uppnå önskad kontroll, skydd och effekt.
- Ta fram och definiera en kravställd gällande IT- och informationssäkerhet mellan enheten för räddningstjänst och samhällsskydd och IT-enheten.
- Starta ett IT-säkerhetsråd som driver de kommunövergripande IT-säkerhetsfrågorna.
- Ta fram en kommunövergripande IT-strategi.
- Ta fram en "Change Management Process" för att förstärka struktur, kontroll och spårbarhet i det dagliga förändringsarbetet.
- Ta fram kommunövergripande konto- och lösenordsriktlinjer samt regelverk, ta vägledning av befintliga standarder, t ex CIS.
- Ta fram rutiner och processer för kontohantering så att detta arbete sker strukturerat.
- Ta fram en dokumenterad strategi och en detaljerad plan för nätverkssegmentering och verifiera strategin och planen med utomstående sakkunnig.
- Skyndsamt genomföra ett fokuserat arbete med att komma till rätta med de brister som finns i kommunens kontohantering och lösenordsnivå.
- Säkerställa att det finns en tydlig dokumentationshierarki i kommunen, att samtlig dokumentation regelbundet revideras och att ansvarig för revidering framgår i dokumenten.
Ta fram obligatoriska IT- och informationssäkerhetsutbildningar för samtliga anställda i Västerviks kommun. Säkerställa att utbildningar genomförs regelbundet.
- Inrätta uppföljning som en obligatorisk del i Västerviks kommuns IT- och informationssäkerhetsarbete. Detta för att kunna säkerställa att åtgärder genomförs, att dokumentation upprättas i önskad utformning och omfattning samt att utvärderingar och erfarenhetsåterföring genomförs ändamålsenligt.

Uppföljande granskning

Av god revisionsned framgår att revisionen regelbundet ska följa upp genomförda granskningsinsatser. Detta kan ske genom dialog med nämnd eller styrelse, eller som särskild granskningsinsats. Resultatet av uppföljningarna ligger även till grund för riskanalys inför kommande års revisionsplanering. Granskningens syfte är att bedöma om nämnder och styrelser har vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av rekommendationer i tidigare granskningar. Detta inkluderar även de åtgärder som nämnder och styrelser uppgett i sina svar till revisionen.

Följande granskningar har följts upp under 2020:

- Granskning av kommunens arbete med riktade bidrag
- Granskning av målstyrning
- Granskning av intern kontroll kopplat till mutor och oegentligheter

Sammanfattningsvis visar uppföljningarna att det för merparten av rekommendationerna pågår ett arbete med åtgärder i linje med rekommendationerna. Det noteras att det även finns rekommendationer där det inte vidtagits några åtgärder utifrån lämnade rekommendationer.

Granskning av hjälpmedelsnämnden

Kalmar läns kommuner samverkar genom en gemensam nämnd för rehabilitering och försörjningsverksamhet för tekniska hjälpmedel. Kalmar kommun är värdkommun för den gemensamma nämnden vilket bland annat innebär att kommunen är arbetsgivare för personalen som arbetar i nämndens verksamhet. Revisorerna i länets kommuner har, utifrån en bedömning av väsentlighet och risk, funnit det angeläget att granska om hjälpmedelsnämnden säkerställer om verksamheten bedrivs ändamålsenligt och med tillräcklig intern kontroll samt om lagerhanteringen sker enligt god redovisningssed och med tillräcklig intern kontroll.

Bedömningen är att

- Hjälpmedelsnämnden inte helt säkerställer att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och med tillräcklig intern kontroll.
- Hjälpmedelsnämnden inte helt säkerställer att lagerhanteringen sker enligt god redovisningssed, men att lagerhanteringen sker med tillräcklig intern kontroll.

Hjälpmedelsnämnden rekommenderas:

- att ta initiativ till en översyn av avtal, bilagor och reglemente och föreslå medlemskommunerna ändring av budget- och verksamhetsuppföljning så att en samstämmighet råder mellan dokumenten.
- att ta initiativ att tydliggöra roller och ansvar mellan Kalmar kommun som värdkommun och nämnden.
- att det upprätta en mall för granskning av protokollen som justeringspersoner kan ha som stöd för att säkerställa riktigheten innan de signerar.
- att efter verksamhetsföreträdarnas beredning, i större utsträckning involveras i målarbetet, vilka mål som ska följas och vilka ambitioner som ska gälla för nyckeltalen/indikatorerna. Samtidigt noterar vi att en sådan ambition framgår i intervju.
- att omsättning av hjälpmedel särredovisas i ett eget diagram för att särskilja kostnadsstället från övriga driftkostnader/-intäkter. Säkerställ även att varje års resultat redovisas var för sig samt att det inte uppstår differenser mellan inköp och försäljning i samband med verksamhetsårens slut.
- att överväga att fastställa riktlinjer för arbetet med intern kontroll.
- att återstående del av lagret som bedöms sakna värde utrangeras så snart som möjligt och att kostnaden tas senast per 31 december 2020. Det är inte förenligt med god redovisningssed att dela upp utrangeringen under flera år för att undvika att redovisa ekonomiskt underskott. Det ekonomiska underskottet bör fördelas mellan kommunerna enligt principen för KHS basutbud.
- att rutinen för värdering av lagret stärks genom att det minst årligen sker en prövning av vilka utgående artiklar som bör utrangeras. Rutinen kan med fördel kopplas till beslut om upphandling av nya produkter och leverantörernas riktlinjer för användning av produkterna. När användningstiden för en produkt börjar närma sig sitt slut bör lagerhållning av tillbehör och reservdelar hållas på ett minimum. Det kan även bli aktuellt att överväga att inte återköpa vissa tillbehör och reservdelar om

bedömningen är att de inte kommer att återanvändas.

- att säkerställa att det finns en post i driftbudgeten för utrangering av tillbehör och reservdelar som täcker den årliga kostnaden för lagervärdering.

2.3 Granskning av delårsrapport och årsredovisning

Översiktlig granskning av delårsbokslut per 2020-08-31

Enligt kommunallagen ska revisorerna bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat.

- Är delårsrapporten upprättad enligt god redovisningssed och ger en rättvisande bild av resultat och ställning?
- Kan ett balanserat resultat nås vid årets slut?
- Uppnås fastställda finansiella mål?
- Har verksamheten bedrivits så att fullmäktiges beslutade mål och inriktningar för verksamheten uppnås?

Resultat

Resultatet per 31 augusti 2020 uppgår till 77,5 mkr och i prognosen för helåret 2020 uppgår det till 55,4 mkr. Året har påverkats av Covid-19 både i form av ökade kostnader men även ökade intäkter såsom generella statsbidrag och bidrag för kostnadstäckning. Utvecklingen av Covid-19 pandemin kommer att fortsätta att påverka kommunens ekonomi och innebär en osäkerhet i lämnad prognos.

God redovisningssed

Vår bedömning är att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad enligt god redovisningssed. Västerviks kommun har sökt bidrag för merkostnader under perioden februari – augusti 2020 uppgående till 28,3 mkr. Detta belopp ingår i endast prognosen för helåret 2020. Då kommuners och regioners ansökningar överstiger av regeringen avsatt belopp kan det finnas osäkerhet kring om Västervik får hela beloppet. Det utökade generella statsbidraget på 66,7 mkr har i sin helhet intäktsförts vid utbetalning och ingår i resultatet per 31 augusti 2020.

Balanskrav och god ekonomisk hushållning

Prognosen för helåret indikerar att balanskravsresultatet kommer att uppnås. De finansiella målen för räkenskapsåret förväntas uppnås vid årets slut. Delårsrapporten innehåller en bedömning/prognos för måluppfyllelsen avseende verksamhetsmålen för 2020. Bedömning görs att 68 % av målen kommer att nå måluppfyllelse per 31/12 2020. När bedömning görs att ett mål inte kommer nå måluppfyllelse kan planerade åtgärder för att nå måluppfyllelse tydliggöras i delårsrapporten.

Granskning av årsredovisning

Resultatet för 2020 uppgår till 26 mnkr vilket är 13 mkr högre jämfört med budget. Skatteintäkterna minskade kraftigt samtidigt som statsbidragen ökade mycket till följd av pandemin.

Samtliga nämnder undantaget kommunstyrelsen redovisar en positiv avvikelse. Nämndernas totala budgetavvikelser uppgår till 4,2 mkr. Kommunstyrelsen redovisar en negativ avvikelse gentemot budget på 5,7 mnkr.

Efter granskningen av årsredovisningen för 2020 är det vår uppfattning att:

- Den finansiella redovisningen i allt väsentligt har tagits fram i enlighet med Lag om kommunal bokföring och redovisning, god redovisningssed och kommunens centrala riktlinjer
- Räkenskaperna och kommunens årsredovisning ger en rättvisande bild av 2020 års resultat och ställning per 2020-12-31
- Mål för god ekonomisk hushållning har fastställts av kommunfullmäktige och följts upp av kommunstyrelsen.
- Kommunen uppnår de finansiella målangivelserna.
- 82 procent av verksamhetsmålen uppnås.
- Det lagstadgade balanskravet har uppfyllts.

Vi bedömer att årsredovisningen ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning.

Årsredovisningen har, i allt väsentligt, upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Västervik 2021-03-16

Britt-Louise Åberg Källmark

Lennart Petersson

Anders Helderud

Ivar Svensson

Sven Öberg